

AKärkkäinen

12.5.2026

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI RAKENTAMISLAIN MUUTTAMISESTA (HE 83/2026 VP)

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoasiassa.

Rakennusteollisuus RT ry

Rakennusteollisuus RT (RT) on elinkeinoelämän järjestö, joka edustaa rakennusalan yrityksiä elinkeinopoliittisissa, teknisissä ja työmarkkina-asioissa. RT-liittoyhteisöön kuuluu kuusi toimialaa: Talonrakennusteollisuus, Infra, Rakennustuoteteollisuus, LVI-tekniinen urakointi, Talotekninen teollisuus ja kauppa sekä Pinta. RT on yksi Elin-keinoelämän keskusliiton (EK) suurimmista jäsenjärjestöistä RT:n jäsenenä ovat kaikki keskeiset talonrakennustoimintaa, rakennustuoteteollisuutta ja erikoisurakointia harjoittavien yritysten järjestöt Lähes 3 000 jäsenyritystä, joiden palveluksessa noin 60 000 henkilöä ja liikevaihto on yhteensä 20 miljardia euroa.

LAUSUNTO**28 § Rakennusjärjestyksen uusiminen**

Pidämme hyvänä lakiin otettua selvennystä siitä, että ”lainvastainen” rakennusjärjestys ei voi olla ristiriidassa rakentamislain kanssa. Rakennusjärjestykset tulee olla rakentamislain mukaisia vuoden 2026 lopulla.

Pykälän muutosehdotukset ovat kannatettavia.

42§ Rakentamislupa

Kannatamme esitystä. Rakennusteollisuus RT esittää kuitenkin huolensa liittyen rakentamislain 42 §:n 3 momentin 2 kohdan käytännön tulkintaan rakennusvalvonnoissa.

Em. säännöksen mukaan rakentamislupa tarvitaan, jos vaippaan tai teknisiin järjestelmiin liittyvällä korjaus- tai muutostyöllä voidaan vaikuttaa merkittävästi rakennuksen energiatehokkuuteen. Tällä tarkoitetaan laajamittaista

energiatehokkuuden parantamista, joka on teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toteutettavissa.

Osa rakennusvalvontoja tulkitsee tällä hetkellä säännöstä siten, että myös kevyet, vapaaehtoiset energiatehokkuuteen vaikuttavat yksittäiset toimenpiteet kuten yläpohjan lisäeristys, ovien ja ikkunoiden tiivistäminen tai muut vastaavat parannustoimet vaatisivat rakentamisluvan. Rakentamislain valmistelun tavoitteena on ollut nostaa lupakynnystä.

Eduskunnan ympäristövaliokunta on aiemmin todennut, ettei esimerkiksi ikkunoiden huoltokorjaus ole lähtökohtaisesti luvanvarainen toimenpide (YmVM 27/2022 vp).

Luvan vaatiminen voi johtaa siihen, että esimerkiksi omakotitalojen kevyet ja vapaaehtoiset energiansäästötoimenpiteet kuten ovien ja ikkunoiden tiivistäminen voivat vaikeutua. Käytännössä lupamaksu voi nousta niin merkittäväksi, suhteessa toteutettavaan toimenpiteeseen nähden, että hyvä tarkoitus jää toteuttamatta.

195 § Kelpoisuuksia koskeva siirtymäsäännös

Pykälän muotoilu on onnistunut. Kannatamme lämpimästi tehtyä ehdotusta ja kiitämme, että rakennusalan näkemykset on huomioitu. Määräajan pidennyksellä turvataan sellaisten suunnittelijoiden ja työnjohtajien mahdollisuus ammatinharjoittamiseen, joiden pätevyyttä ei ole vielä tunnustettu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Samalla varmistetaan EU/ETA-maiden kansalaisten tutkintojen hyväksymisen vaatima lainsäädäntömuutos.

Suosittellemme kuitenkin harkitsemaan, josko nyt ehdotettu siirtymäajan jatko kolmella vuodella (1.1.2030 saakka) voitaisiin lyhentää vuodella päättymään 1.1.2029. Tällä tavoin voidaan vähentää kahden hakutavan päällekkäisyyttä rakennusvalvonnoissa. Pätevyys voidaan osoittaa joko valtuutetun toimihenkilön todistuksella tai tämän lain mukaisen siirtymäsäännöksen perusteella. Siirtymäsäännöksen perusteella tehtävä pätevyys osoittaminen lisää rakennusvalvonnan työmäärää.

Lisäksi on oletettavissa, että siirtymäajan loppuessa pätevyyksien hakemisessa tulee ruuhkaa, nyt se siirtyy vuodelta 2026 vuoteen 2029.

Rakennusteollisuus RT ry

Anu Kärkkäinen
elinkeinoasiat, johtaja
anu.karkkainen@rt.fi